

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

05 januari 2021

Inleiding

De paragraaf onderhoud kapitaalgoederen geeft via een dwarsdoorsnede van de begroting inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten die daarmee gepaard gaan. Met het onderhoud van kapitaalgoederen is een substantieel deel van de begroting gemoeid. Een helder en volledig overzicht is daarom van belang voor een goed inzicht in de financiële positie.

In de paragraaf onderhoud kapitaalgoederen worden de volgende kapitaalgoederen opgenomen:

1. Riolering
2. Wegen
3. Kunstwerken
4. Openbare verlichting
5. Speelvoorzieningen
6. Gebouwen
7. Groen en natuur
8. Sportvelden en accommodaties
9. Waterwegen
10. Verkeersregelinstanties
11. Exploitatie onroerende zaken
12. Sportfondsen Naarden
13. MFA De Zandzee

Van deze kapitaalgoederen wordt aangegeven:

1. Het beleidskader
2. De uit het beleidskader voortvloeiende financiële consequenties
3. De vertaling van de financiële consequenties in de begroting
4. De ontwikkelingen in 2021

Beleidskader

Het beleid, beheer en de financiële gegevens met betrekking tot het onderhoud van kapitaalgoederen zijn in het volgende schema samengevat.

Nr.	Kapitaalgoed	Beheer-/beleidsplan	Looptijd t/m	Achterstallig onderhoud	Begrote exploitatielast 2021 bedragen x € 1mln.
1	Riolering	Verbreed GRP 2018-2022/ Visie Buitenruimte (vGRP vastgesteld in 2019)	2022	Nee	4,670

2	Wegen	Beheerplan Wegen 2.0/ Visie Buitenruimte	2022	Ja	4.273
3	Kunstwerken	Beheerplan 2.0/ Visie Buitenruimte	2022	Nee	0,781
4	Openbare verlichting	Beheerplan Openbare verlichting 1.0/ Visie Buitenruimte <i>(beheerplan niet vastgesteld)</i>	2022	Nee	0,609
5	Speelvoorzieningen	Beheerplan Spelen 3.0/ Visie Buitenruimte	2023	Nee	0,514
6	Gebouwen	Beheerplan Gebouwen 3.0/ Visie Buitenruimte	2022	Nee	0,837
7	Groen	Beheerplan Groen 3.0/ Visie Buitenruimte	2023	Ja	4,808
8	Sportvelden en accommodaties	Beheerplan Sportvelden 3.0/ Visie Buitenruimte	2023	Nee	2,026
9	Waterwegen	Beheerplan Water / Visie Buitenruimte	2023	Nee	0,562
10	Verkeersregelininstallaties	Beheerplan Verkeersinstallaties 1.0/ Visie Buitenruimte <i>(beheerplan niet vastgesteld)</i>	2022	Nee	0,557

11	Exploitatie onroerende zaken	MJOP	2024	Nee	0,881
12	Sportfondsen Naarden	MJOP	2021	Nee	0,496
13	MFA De Zandzee	MJOP	2031	Nee	2,273
				Totaal	23,287

Beeldkwaliteit

Het onderhoud en beheer van de buitenruimte wordt - in afwijking van de in 2018 aangenomen Visie

Buitenruimte - in algemene zin in Gooise Meren op beeldkwaliteit niveau 'voldoende' beheert, inclusief de centra van de kernen en de stations, m.u.v. de centra van Naarden-Vesting en de vesting van Muiden die beide op beeldkwaliteit niveau 'goed' worden beheerd.

Beheerplannen

De vastgestelde Visie Buitenruimte is vertaald naar beheerplannen voor de verschillende kapitaalgoederen. Hierin zijn de financiële middelen ten behoeve van het dagelijks onderhoud, het planmatig onderhoud alsmede de benodigde investeringen opgenomen. Op dit moment is er sprake van een achttal door het college vastgestelde beheerplannen, voor onder meer het beheer van wegen, groen, kunstwerken, gebouwen en begraafplaatsen. Ook het Gemeentelijk rioleringsplan is een beheerplan, als enige vastgesteld door de raad. Zoals aangegeven in de Perspectiefnota 2021 is in de tweede helft van 2020 gestart met de actualisatie van de beheerplannen voor alle kapitaalgoederen waarbij onder meer een langere doorlooptijd zal worden gehanteerd, nieuwe regelgeving wordt verwerkt en politiek-bestuurlijke ambities worden geïncorporeerd. We verwachten een toename van de structurele lasten vanaf 2021. Conform de voorschriften Besluit begroting en verantwoording (BBV) worden de geactualiseerde beheerplannen door de raad vastgesteld. De hierboven genoemde financiële middelen zijn voor wat betreft het dagelijks onderhoud als exploitatielast opgevoerd gebaseerd op de beheerplannen 2018. De investeringen zijn meegenomen in het meerjareninvesteringsplan. De daaruit voortvloeiende kapitaallasten zijn verwerkt in onderliggende begroting.

Ontwikkelingen 2021

1. Riolering

In 2021 worden alle straat- en trottoirkolken weer gereinigd, hiervoor is in 2020 een meerjarig onderhoudscontract afgesloten. Er wordt in 2021 een meerjarig onderhoudscontract aanbesteed om delen van het hoofdriool schoon te maken en te inspecteren. In het zelfde onderhoudscontract wordt het planmatig schoonmaken/inspecteren van de pompputten/gemalen meegenomen. Deze onderhoudswerkzaamheden starten gelijk in 2021. Om de rioolpompen, overstorten, bergbezinkvoorzieningen en het grondwatermeetnet op afstand te kunnen controleren en/of uit te lezen worden de benodigde hoofdpost/meetsystemen hiervoor opnieuw aanbesteed begin 2021.

2. Wegen

Beheer – Beheerplan Wegen 2.0

In Beheerplan Wegen 2.0 is naast een verdere uitdieping van de onderhoudsplanning en de financiële vertaling daarvan, ook de vastgestelde beleidsmatige kaders verwerkt. Tevens is er in deze versie meer aandacht voor een integrale benadering van het kapitaalgoed Wegen, doordat ook aspecten als gladheidsbestrijding en straatreiniging zijn betrokken.

Onderhoud

Het gangbaar en veilig houden van de wegen is een belangrijk taak en wordt in 2021 dagelijks uitgevoerd. De meldingen van bewoners of weggebruikers worden geregistreerd en zo snel mogelijk opgelost. Het klein dagelijks onderhoud wordt hoofdzakelijk door onze eigen medewerkers van Beheer en Service uitgevoerd. Ook kan een contractaannemer ingezet worden. In 2020 is rondom de kernen Muiden en Muiderberg gestart met uitvoering van de werkzaamheden, die voortkomen uit het Wegenbeheerplan. De uitvoering van deze werkzaamheden wordt projectmatig in fases uitgevoerd en lopen door in 2021. De uit te voeren maatregelen worden integraal uitgevoerd met de vakdisciplines riolering, groenvoorzieningen, openbare verlichting en speelplaatsen.

De uitvoering van de deelprojecten 'Mariahoeve, Vesting west en oost (Muiden) Eikenlaan, Buitendijke, Kocherplantsoen (Muiderberg)' starten in het begin van 2021 en lopen qua uitvoering door in 2021/2022. Bewoners van deze wijken zijn betrokken bij de projecten door middel van informatieavonden en enquêtes. De wegen in Bussum en Naarden zijn in het vierde kwartaal van 2019 geïnspecteerd. Vanuit deze

nieuwe inspectie resultaten is de huidige onderhoudstaat van de wegen, zoals de elementenverhardingen (klinkers, tegels) en de asfaltverhardingen, inzichtelijk geworden. De te nemen onderhoudsmaatregelen vanuit de inspectie zijn getoetst en worden in 2021 planmatig uitgevoerd. Het asfalt van de Ijsselmeerweg en Amsterdamsestraatweg wordt in 2021 vervangen voor een nieuwe asfalt deklaag. Deze deklaag wordt uitgevoerd in een geluid reducerend asfalt zodat omwonenden minder last hebben van geluidsoverlast door motorvoertuigen.

Grootschalige vervangingen – herinrichtingsprojecten

In 2021 wordt er gestart met de projecten Beerensteinerlaan, Vlietlaan en de Buitenruimte gemeentehuis. De bovengrondse weg inrichting in deze laan en straten worden gewijzigd, gelijktijdig met deze uitvoering wordt de riolering vervangen en alle verhardingen vernieuwd. De verwachting is dat de projecten eind 2021 medio 2022 gereed zijn.

Verder wordt in 2021 een start gemaakt met de voorbereidingen van de herinrichtingsprojecten die voortkomen uit het VGRP 2018-2022 en het Kaderplan Verkeer Centrum Bussum, zoals de rioolvervanging en herinrichting van diverse wegen in Het Spiegel en het centrum van Bussum.

Toegankelijkheid wegen

In het kader van inclusie en de uitvoering van de visie buitenruimte optimaliseren we in 2021 de toegankelijkheid van de openbare ruimte van Gooise Meren. Het gaat om de toegankelijkheid bij oversteek locaties en stoepen, het in en uit lopen van openbare voorzieningen en haltering locaties openbaar vervoer. Ook wordt er in de ontwerpfase van een nieuw inrichtingsplan de toegankelijkheid openbare ruimte getoetst a.d.h.v. de richtlijnen kennisplatform CROW.

Straatreiniging

Het kwaliteitsniveau voor de straatreiniging binnen het gebied Gooise Meren wordt op beeldkwaliteit onderhouden. De afgelopen jaren is het kwaliteitsniveau voor het gehele beheerareaal incl. de stationsgebieden op voldoende wordt gehanteerd. In de Visie Buitenruimte is vastgesteld dat de centra van de twee stadskernen, vesting Naarden en vesting Muiden op het kwaliteitsniveau Goed wordt onderhouden.

3. Kunstwerken

Het veiligheid houden en het goed functioneren van de Kunstwerken wordt jaarlijks gewaarborgd door middel van het uitvoeren van planmatig onderhoudswerkzaamheden en het inspecteren van de Kunstwerken. In 2021 wordt het planmatig onderhoud uitgevoerd door de Contractaannemer. De werkzaamheden die vanuit het contract voortvloeien zijn het reinigen van de bruggen, het smeren en mechanisch op orde houden van de bruggen. Storingen aan de beweegbare bruggen worden ook opgelost door de contract aannemer.

De bediening van de beweegbare bruggen in de kernen van Muiden en Muidenberg wordt door Waternet uitgevoerd. De bruggen in de kern Naarden wordt door de afd. Beheer en Service bediend.

Naast de onderhoudswerkzaamheden wordt er ook groot onderhoud of vervanging werkzaamheden uitgevoerd volgens het Beheerplan Kunstwerken, de voorbereiding is hiervan is in 2020 gestart en zal in 2021 worden uitgevoerd zoals:

- brug Purperreiger, vervangen brugdek en schilderwerk
- brug Regenwulp, vervangen brugdek en schilderwerk
- brug Beatrixhof / Anna van Burenlaan, geheel vervangen
- brug de Kwakel, brugdek vervangen, schilderwerk
- brug de Pijp, conserveren stalen constructie, brugdek slijtlaag vervangen, schilderwerk

De boogbrug Oud Blaricummerweg wordt in 2021 geheel gerenoveerd tevens worden de twee naast gelegen houten fietsbruggen geheel vervangen. Ook het brugdek van de Prinses Beatrixbrug wordt in 2021 vervangen en wordt het brugwachtershuisje en ijzerwerk geconserveerd en geschilderd. De planken van de damwand

Herengracht in Muiden worden vervangen. Deze bruggen en damwand worden vanuit het team Projecten als project opgepakt en gerealiseerd. In 2020 zijn alle Kunstwerken gelegen binnen het beheersareaal van de gemeente Gooise Meren geïnspecteerd op de Constructieve veiligheid. Vanuit de resultaten van deze Constructieve veiligheidsinspectie is een vervolg onderzoek op een aantal Kunstwerken noodzakelijk, adhv. de resultaten komen we in 2021 hierop terug.

4. Openbare Verlichting

De openbare verlichting op de wegen en straten, woon en industriegebieden zijn bijna onmisbaar na zonsondergang. De gemeente Gooise Meren zorgt ervoor dat de verlichting goed functioneert en er verzorgd uitziet. In 2021 wordt door de contract aannemer het reguliere onderhoud aan de openbare verlichting uitgevoerd. De onderhoudswerkzaamheden betreffen het schoonmaken van de lichtmasten en armaturen, het verwijderen van bestikking, en het vervangen van gloeilampen voor duurzame led verlichting zodat er bespaart wordt op het energie verbruik. De schade en storingsmeldingen worden wekelijks afgehandeld, dit wordt gemonitord door een 4 wekelijks overleg Gooise Meren met de contract aannemer. Verplaatsingen van lichtmasten of aanpassingen van de armaturen worden per aanvraag getoetst en op maatwerk uitgevoerd. Voor de diverse projecten is de voorbereiding vervanging lichtmasten en armaturen gestart en wordt er een nieuw lichtplan gemaakt, het gaat dan om projecten zoals de Mariahoeve, Beerensteinerlaan, Vlietlaan, Buitenruimte gemeentehuis, Muiden vesting Oost, Muidenberg Buitendijk. Buurtparticipatie is in deze projecten meegenomen, vanuit deze buurtparticipatie is een keuze gemaakt voor een nieuw duurzaam licht armatuur. Dit duurzame armatuur wordt tijdens uitvoering van het project in combinatie met herstelwerkzaamheden aan de bestrating en riolering in 2021 aangebracht. Ook in 2021 wordt a.d.h.v. een nieuw vervangingslichtplan de verlichting armaturen in de wijk Keverdijk en Amsterdamsestraatweg vervangen. Voor deze gebieden moet de armatuur door middel van participatie nog worden gekozen.

5. Speelvoorzieningen

Vanaf 2018 worden de speellocaties en speeltoestellen beheerd volgens het beheerplan speelvoorzieningen 3.0. Dit houdt in dat we zorgen dat locaties en toestellen; heel, schoon (basis) en veilig zijn. De jaarlijkse veiligheidsinspectie wordt uitgevoerd volgens de normen voor speeltoestellen (NEN-EN 1176) en ondergronden (NEN-EN 1177). Resultaten worden in het gemeentelijk beheerprogramma (Greenpoint) vastgelegd en noodzakelijke onderhouds- en herstelwerkzaamheden worden voorbereid en uitgevoerd.

Vervangingen (kapitaal investeringen)

Jaarlijks wordt een deel van de ondergronden en speeltoestellen vervangen. Redenen hiervoor zijn schade, einde levensduur en veroudering. Bij vervangingen of herinrichting wordt, in het kader van bespeelbaarheid van de openbare ruimte, gekeken of er in de directe omgeving speelmogelijkheden zijn of gecreëerd kunnen worden waarbij de huidige locatie aansluit, kleiner/anders ingericht kan worden of misschien zelfs kan vervallen. Herinrichtingen worden vroegtijdig aan de buurt kenbaar gemaakt middels bewonersbrieven en de gemeentelijke website. Buurtparticipatie is een vast gegeven binnen ontwerp en inrichtingselementen. Vanaf 2019 houden wij bij een herinrichting of vervangen rekening met de inclusieve samenleving. Daar waar mogelijk wordt de speelvoorziening aangepast zodat iedereen kan komen spelen.

6. Gebouwen

De planmatig vastgestelde werkzaamheden zoals schilderwerk en groot onderhoud daken zijn medio 2019 opgedragen voor een periode van 4 jaar. In 2021 zullen deze werkzaamheden volgens plan verder worden uitgevoerd.

Begin 2021 worden de nieuwe (4-jaars) contracten m.b.t. het storings- en geplande onderhoud en de periodieke keuringen voor de W/E-installaties geïmplementeerd. In 2021 wordt voor de overige onderhoudscontracten een inkoopanalyse gemaakt.

In 2021 willen we voor alle gebouwen met huur- en/of gebruiksovereenkomsten de demarcatie m.b.t. de onderhoudsverplichtingen en –verantwoordelijkheden helder uitwerken in overleg met de huurders en gebruikers. Hierdoor kunnen misverstanden in de toekomst worden voorkomen.

Als de SIM subsidies worden toegekend zal aan de toren van de grote kerk in Muiden in 2021 onderhoud uitgevoerd worden. Dat betreft voegwerk, houtrot reparaties en schilderwerk.

In 2021 stemmen we de meerjarenonderhoudsplanningen (MJOP) verder af op de strategie per gebouw (verkopen, behouden, investeren, etc.) en de bestaande informatie in de onderhoudsplannen actualiseren en verder aanvullen voor de nieuwe beheerplannen. Ook de middels ESCo aanbestede panden zullen daarin worden meegenomen.

In het licht van de professionalisering van het assetmanagement van de gebouwen wordt in 2021 onderzocht welke mogelijkheden er voor het administratief, juridisch en financieel beheer van de vastgoedportefeuille in een systeem. Daarbij moeten objecten, relaties en contracten beheerd en aan elkaar gekoppeld kunnen worden. Naast het ondersteunen met het factureren, indexeren en aanmaken van huurovereenkomsten. Het systeem moet gekoppeld kunnen worden met de bestaande software voor onderhoudsplanningen en de financiële administratie.

7. Groen

Gooise Meren is groen. Onder 'groen' verstaan we de samenhang tussen 'straatgroen' (bomen, heesters, gras), grotere groeneenheden en de natuur- en landbouwgronden die grenzen aan de kernen. Groen is een kernkwaliteit van onze gemeente die we willen houden en het liefst willen versterken. Het kapitaalgoed groen heeft betrekking op alle beplantingen, bomen en grasachtige vegetaties die bij Gooise Meren in eigendom en beheer zijn.

Bij onderhoud wordt geen onderscheid gemaakt tussen groot en dagelijks onderhoud. Er is eigenlijk geen sprake van groot onderhoud, immers de werkzaamheden zijn jaarlijks terugkerend. Het klein of dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks bekostigd vanuit de exploitatie, en de reconstructies of vervangingen worden gezien als een investering met kapitaallasten voor de exploitatie. Jaarlijks is sprake van een vervangingsinvestering groen waarmee een deel van de beplanting vervangen wordt. De laatste jaren komen er steeds meer exoten in het groen voor en is sprake van een toenemende plaagdruk door insecten zoals de eikenprocessierups en de japanse duizendknoop. Bij reconstructies wordt gestreefd naar het vergroten van de biodiversiteit. Dit helpt bijvoorbeeld bij de bestrijding van de eikenprocessierups doordat meer natuurlijke vijanden aanwezig zijn in het groen. Bij een grotere biodiversiteit zijn de risico's op ziektes en plagen kleiner.

De boomveiligheidscontrole is op basis van de landelijk BVC methode. Per jaar wordt 25% van het areaal geïnspecteerd en alle risico-bomen.

8. Sportvelden en accommodaties

Gooise Meren werkt toe naar een eenduidig en transparant beleid met betrekking tot het beheer, eigendom en de tarieven van de buitensportaccommodaties. Hierdoor zullen kleedkamers, velden en installaties van eigenaar veranderen en daarmee ook de onderhoudsverantwoordelijke. Dit zal gevolgen hebben voor de onderhoudsbudgetten. Denk hierbij aan overname van kleedkamers en velden.

De buitensportaccommodaties worden beheerd volgens het nieuw opgestelde meerjaren onderhoudsplan. Opgesteld door Arcadis in 2020. We zorgen dat de sportcomplexen functioneel, schoon (basis) en veilig zijn. Velden en banen zijn ingericht en functionerend volgens bondsnormen van de betreffende sporttakken. In Gooise Meren zijn dit; voetbal, hockey, tennis, rugby, handbal, korfbal, atletiek en honk- en softbal.

Groot onderhoud en vervangingsinvesteringen zijn ingepland naar aanleiding van een onafhankelijk onderzoek uitgevoerd door Arcadis in 2020. Dit onafhankelijk onderzoek naar de kwaliteit van velden en parken zal vierjaarlijks herhaald worden.

Vervanging/kapitaalinvesteringen

Jaarlijks wordt een deel van de velden, banen en parkinrichtingen vervangen. Het doel is de borging van goede en veilige buitensportaccommodaties in Gooise Meren. Vervangingsinvesteringen zijn gebaseerd op het onafhankelijk onderzoek uitgevoerd door Arcadis. Daarbij is ruimte voor maatwerk. De intensiteit waarmee een veld bespeeld wordt is van invloed op de levensduur. Hierdoor is het soms mogelijk om een vervangingsinvestering uit te stellen, maar is het soms ook noodzakelijk om een vervangingsinvestering naar voren te trekken. Overige elementen zoals veldverlichting, hekwerk, paden en groen zijn ook opgenomen in een vervangingsplan. Voor de benodigde vervangingen voor 2021 zal begin 2021 een plan opgesteld worden. Bij vervangingen wordt uitdrukkelijk gezocht naar kansen om duurzaamheid mee te nemen in de voorbereidingen. Denk hierbij aan LED verlichting voor velden en een duurzaam beregeningssysteem.

9. Waterwegen

Behoudens het reguliere onderhoud zijn er in 2021 geen bijzonderheden.

10. Verkeersregelinstallaties (VRI)

In 2021 geldt voor verkeersregelinstallaties dat ze vanzelfsprekendheid hun werk doen, een goede verkeerscirculatie binnen het beheerareaal van de gemeente Gooise Meren dient gewaarborgd te zijn. goed onderhouden en afgestelde verkeerslichten zorgen ervoor dat op kruispunten veilig kan worden overgestoken en dat wachttijden wordt beperkt. Eind 2020 is er een nieuwe aanbesteding voor een nieuw contract Reguliere onderhoudswerkzaamheden aan alle VRI's, doseerlichten en hydraulische afsluitingen zodat we in 2021 met een nieuwe contractaannemer alle VRI installaties kunnen onderhouden. In het geval van storing of uitval wordt een veilige verkeersafwikkeling gegarandeerd door de storing zo snel mogelijk te verhelpen en mogelijk met ondersteuning van eigen buitendienst medewerkers of de inzet van verkeersregelaars. In 2021 worden er een aantal VRI's aangesloten op de verkeerscentrale van de Provincie Noord-Holland. Door het aansluiten op de verkeerscentrale van de Provincie kunnen onze verkeersdeskundigen en medewerkers van de Provincie de verkeerscirculatie, de prestatie's van de VRI's onafhankelijk op afstand monitoren en optimaliseren.

De verkeersregelinstallatie Laarderweg/Prinsenstraat is einde levensduur, om uitval en gevaarlijke situaties te voorkomen wordt deze installatie in 2021 geheel vervangen.

Omdat er (mogelijk) minder sluipverkeer op de entreewegen naar de Vesting Naarden wordt er adhv. het nieuwe Verkeerscirculatie plan gekeken naar de nut en noodzaak van de drie doseerlichten. Bij het op een andere wijze tegen gaan van het eventueel sluipverkeer zal het College de bewoners betrekken bij de ambitie om Naarden Vesting autoluw te maken.

11. Exploitatie onroerende zaken

Het onderhoud van MFA De Rijver en het stadhuis in Naarden wordt middels het ESCo project uitbesteed. Zie ook het onderdeel Verduurzamen eigen vastgoed bij programma 4. Dat houdt in dat de in de begroting opgenomen budgetten voor onderhoud beschikbaar worden gesteld aan een Energy Service Company. De onderhoudsuitgave is daardoor een vaste bedrag, als vergoeding voor het dagelijks en het geplande groot onderhoud. Dit geldt ook voor het Jan Ligthartcentrum, en het gemeentehuis die ook meedoen in de ESCo Pilot.

Voor MFA de Kazerne, - Breeduit en – het Muizenfort zijn geen andere onderhoudsuitgaven buiten het geplande groot onderhoud voorzien, gebaseerd op de nieuwe duurzame meerjaren onderhoudsplannen.

12. Sportfondsen Naarden

Het Sportfondsenbad zal wat reguliere onderhoud betreft in 2021 volgens de norm sober maar doelmatig worden onderhouden.

13. MFA De Zandzee

Het onderhoud van MFA De Zandzee wordt middels het ESCo project uitbesteed. Zoals hierboven bij onderdeel 11 vermeld is de onderhoudsuitgave is daardoor een vast bedrag, als vergoeding voor het dagelijks en het geplande groot onderhoud.